

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ • СВ. СИНОД

**ПАТРИАРШЕСКО И
СИНОДАЛНО
ПОСЛАНИЕ**

**ЗА СЕДЕМДЕСЕТГОДИШНИНАТА
ОТ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА
БЪЛГАРСКАТА ПАТРИАРШИЯ**

10 май 2023 г.

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
СВ. СИНОД
Изх. № 235/03.05.2023 г.
София

ПАТРИАРШЕСКО И СИНОДАЛНО ПОСЛАНИЕ

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Възлюбени в Господа чеда на светата ни Църква,

В днешния десети ден на месец май, в който богослужебно отбелязваме празника Преполовение, една знаменателна годишнина украсява още повече календара на родната ни Българска православна църква: в средата на периода между Пасха и Петдесетница през настоящата година се изпълват седем благословени десетилетия от акта на третото в нейната хилядолетна история провъзгласяване на патриаршеското ѝ достойнство.

На 10 май 1953 г., в последния ден от работата си, Третият църковно-народен събор на Православната ни църква взема историческото решение за възстановяване на нейния патриаршески статут – решение, чрез което поправя една историческа несправедливост и сбъдва мечтите и надеждите на поколения православни християни от българския род, отдали силите и живота си за духовната ни свобода и църковната ни независимост.

Започнала историческото си съществуване в далечната 870 г. като архиепископия на Константинополския патриаршески престол, Българската църква е удостоена с най-високия в православния свят патриаршески статут още в периода на Първата българска държава, за да изгуби този статут, заедно със загубата и на държавната самостоятелност, в началото на единадесетото столетие, бидейки понижена от завоевателя отново до ранга на архиепископия – Охридската българска архиепископия.

След отхвърлянето от народа ни на византийската власт и въздигането на Втората българска държава, през 1235 г. е провъзгласена и светата Търновска патриаршия: славна Църква, радвала се на високо признание и авторитет в целия средновековен християнски свят, която просъществува до времената на османското нашествие, когато е погълната от Вселенската патриаршия на Константинопол и когато само Охридската архиепископия остава да припомня на православните българи за славното им минало.

Ала столетията на двойна – държавна и църковна – несамостоятелност не успяват да сломят и да прекършат свободолюбивия православен български дух. В усло-

вията на неравна борба, с много постоянство и немалко жертви, през 1870 г. – точно хилядолетие след исторически първото учредяване на Българската църква – предците ни успяват да извоюват възстановяването на църковната ни самостоятелност, в лицето на Българската екзархия; през 1945 г. е снета схизмата, наложена ни от Вселенската Патриаршия; за да се стигне и до заветната 1953 г. и отново възстановеното ни патриаршеско достойнство.

През целия този дълъг и трънлив исторически път православният български род, независимо от всички изпитания и всевъзможните изкушения, на които беше подлаган, остана верен в най-главното: през цялото това време духовните ни водачи, свещенството и монашеството и всички наши достойни предци останаха твърди в православната вяра, като не се отклониха нито наляво, нито надясно от царския път, но съхраниха и опазиха чиста „вярата, веднъж завинаги предадена на светиите“ (Иуда. 1:3).

А тези изпитания и изкушения не бяха малко. Множеството опити за склоняване към позорна уния с Папството, към ислямизация – в столетия под османска власт, и към окончателно отделяне на българския народ от светото Православие и обособяването му в национално определено изповедание – в дългите десетилетия на достопечална схизма с Вселенската патриаршия, вместо да отклонят народа ни от православната вяра, успяха само да го утвърдят още повече в избора, направен още през деветото столетие от нашия богоувенчан покръстител – светия равноапостолен Борис Първи Михаил. Примерът на великия роден светец св. патриарх Евтимий и неговото молитвено застъпничество, са били винаги пътеводна светлина за нашата Църква и нашия народ.

Целият този труден, ала достойно извървян от народа ни исторически път, ни дава повод и основание днес, отбелязвайки седемдесетата годишнина от възстановяването на патриаршеското достойнство на родната ни света Православна църква, да кажем, заедно със свети апостол Павел, от името на целия православен български род: „С добрия подвиг се подвизах... вярата опазих“ (2 Тим. 4:7). И да продължим заедно по този тесен, ала спасителен път – към венеца на правдата, с който Господ увенчава онези, които са Му верни докрай.

В този сугубо празничен ден, пребъдвайки в светлината и в пълнотата на радостта, извираща от вестта за Христовото Възкресение, ние благодарим на Бога за обновлението на Православната ни църква и със синовна признателност свеждаме глави пред подвига на безбройните знайни и незнайни радетели за нейната чистота и святост през вековете.

С особена сила имаме днес в молитвите си приснопамятния Български патриарх Кирил, при когото беше извършено това обновление, както и непрежалимия наш отец и патриарх Максим, който с много благодетелност, но и с решителност и безкомпромисност в съхраняването на църковното единство утвърди положената преди него основа, за да ни предаде светата ни Православна църква без петно или порок, „света и непорочна“ (Еф. 5:27) – каквато според Апостола на народите е истинската Църква Христова.

Подвигът и примерът, оставени ни от тях, от достойните наши екзарси Антим, Йосиф и Стефан, и въобще от всички строители на светата ни Православна църква през столетията, ни задължават към още повече усърдие в полза на обичния ни православен народ, за слава на Бога и в утвърждаване мисията на светата Христова Църква в съвременния свят.

По молитвите на Пресвета Богородица, на всички светии и на всички Свои угодници от българския християнски род Всеблагият Бог всякога да дарува Своя мир на Православната ни църква и да ни укрепва със Своята благодат!

Честита и благословена годишнина!

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВ. СИНОД

† НЕОФИТ

**ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ И
МИТРОПОЛИТ СОФИЙСКИ**

ЧЛЕНОВЕ НА СВ. СИНОД:

- † Сливенски митрополит ЙОАНИКИЙ**
- † На САЩ, Канада и Австралия митрополит ЙОСИФ**
- † Великотърновски митрополит ГРИГОРИЙ**
- † Плевенски митрополит ИГНАТИЙ**
- † Ловчански митрополит ГАВРИИЛ**
- † Пловдивски митрополит НИКОЛАЙ**
- † Западно- и Средноевропейски митрополит АНТОНИЙ**
- † Варненски и Великопреславски митрополит ЙОАН**
- † Неврокопски митрополит СЕРАФИМ**
- † Русенски митрополит НАУМ**
- † Старозагорски митрополит КИПРИАН**
- † Врачански митрополит ГРИГОРИЙ**
- † Видински митрополит ДАНИИЛ**
- † Доростолски митрополит ЯКОВ**

Забележка: По решение на Св. Синод от заседанието му на 21.03.2023 г. прот. № 3 – пълен състав, това послание да се прочете от църковния амвон на 10 май 2023 г. след благодарствения молебен.